

Praha dne 9. 6. 2023  
Č. j.: MZP/2023/040/1520  
Sp. zn.: ZN/MZP/2023/040/473  
Vyřizuje: Mgr. Martina Pšeničková  
Tel.: 267 122 436  
E-mail: [Martina.Psenickova@mzp.cz](mailto:Martina.Psenickova@mzp.cz)

## **Odpověď k žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím**

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) obdrželo dne 24. 5. 2023 Vaši žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Ve své žádosti požadujete poskytnout následující informace:

- 1) *Který orgán rozhoduje o zařazení konkrétního pozemku do územního systému ekologické stability (dále také jen jako „ÚSES“)?*
- 2) *Na základě jakých podkladů, dokumentů či zjištění je rozhodováno o zařazení pozemku do ÚSES? Jsou tyto podkladové materiály archivovány, případně je možné do nich nahlédnout?*
- 3) *V případě, že důvod ochrany u konkrétního pozemku pominul (např. chráněný živočich vymizel), je možné pozemek z ÚSES vyjmout? Jaký je v takovém případě postup?*
- 4) *Kde je možné se seznámit s dokumenty, které závazně určují, jaké konkrétní činnosti lze na takto vymezeném Pozemku vykonávat a které naopak nikoliv? Kdo tato pravidla stanovuje?*
- 5) *Kde je možné se seznámit s dokumenty, které v takto vymezeném Pozemku stanovují konkrétní pravidla pro údržbu a hospodaření na Pozemku, tj. například prořez náletových dřevin či oplocení pozemku? Je potřeba pro tyto činnosti povolení, případně kdo jej v takovém případě vydává?*
- 6) *Má vlastník Pozemku právo na náhradu za vzniklou újmu z důvodu omezení výkonu jeho vlastnických práv k Pozemku kvůli převažujícímu veřejnému zájmu na ochraně přírody a krajiny?*

### **K výše uvedenému Vám sdělujeme následující:**

Ad 1) Územní systém ekologické stability (ÚSES) má tři základní úrovně, nadregionální, regionální a lokální. MŽP dle §79 odstavce 3 písmene a) provádí vymezení a hodnocení

nadregionálního ÚSES podle §4 odst. 1. Ostatní úrovně ÚSES jsou plně v kompetenci územních samosprávních celků.

- Ad 2) ÚSES by měl být vymezen v územně plánovací dokumentaci na základě plánu ÚSES zpracovaného autorizovanou osobou v souladu s metodikou vymezování územního systému ekologické stability vydanou MŽP.
- Ad 3) Důvod ochrany prvků ÚSES není primárně založený na ochraně zvláště chráněných druhů. Poslání ÚSES je daleko širší, tvoří síť stabilnějších ekosystémů, které plní mnoho ekosystémových služeb, mimo jiné je i biotopem pro zvláště chráněné druhy, ale plní také protierozní funkce či zajišťují konektivitu krajiny. Změnit vymezení skladebních prvků ÚSES je možné v procesu územního plánování.
- Ad 4) Obecně je tímto dokumentem územní plán dané obce. Pokud je pozemek v překryvu s přírodním či krajinným limitem, je třeba na něm dodržovat omezení daná konkrétním zákonem.
- Ad 5) I v tomto případě je to převážně územní plán obce či katastr nemovitostí určující druh pozemku, který je neoddělitelně spjat s povinnostmi vlastníka stanovených v příslušné právní úpravě. V případě stavebního záměru je nutné se řídit stavebním zákonem 183/2006 Sb.
- Ad 6) Z pohledu zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny je nárok na kompenzaci stanoven v § 58 odst. 2 následovně:

Pokud vlastníku zemědělské půdy nebo lesního pozemku nebo rybníka s chovem ryb nebo vodní drůbeže, nebo nájemci, který tyto pozemky oprávněně užívá, vznikne nebo trvá v důsledku omezení vyplývajícího z části třetí až páté tohoto zákona včetně prováděcích právních předpisů nebo rozhodnutí vydaného na jejich základě a nebo z omezení vyplývajícího z opatření v plánech systémů ekologické stability krajiny podle § 4 odst. 1 újma, má nárok na její finanční náhradu. Tento nárok trvá i v případě převodu nebo přechodu vlastnického práva nebo práva nájmu. Nájemce pozemku může nárok uplatnit v případě zachovaného nároku vlastníka pozemku. Finanční náhradu nelze poskytnout současně vlastníkovi a nájemci téhož pozemku. Požádají-li o náhradu včas oba, poskytne se finanční náhrada pouze vlastníkovi pozemku. Nárok na finanční náhradu náleží vlastníku zemědělské půdy nebo lesního pozemku nebo rybníka s chovem ryb nebo vodní drůbeže nebo nájemci, který tyto pozemky oprávněně užívá, též v případě, že mu vznikne nebo trvá újma v důsledku omezení vyplývajícího z rozhodnutí, závazného stanoviska nebo souhlasu vydaného podle tohoto zákona.

V § 59 je dále stanoven postup pro tvorbu systému ekologické stability, kde je mimo jiné v odst. 2 stanovena možnost směny pozemku následovně:

Vyžaduje-li vytváření systému ekologické stability změnu v užívání pozemku, se kterou jeho vlastník nesouhlasí, nabídne mu pozemkový úřad výměnu jeho pozemku za jiný ve vlastnictví státu v přiměřené výměře a kvalitě jako je původní pozemek, a to pokud možno v téže obci, ve které se nachází převážná část pozemku původního.

Ve stavebním zákoně č. 183/2006 Sb. jsou v § 102 obecně stanovené náhrady za změny v území vynucené územním plánováním.

Problematika územního plánování nespadá do kompetencí MŽP. Z tohoto důvodu Vám doporučujeme obrátit se přímo na Ministerstvo pro místní rozvoj, pod které problematika územního plánování spadá.

S pozdravem

Mgr. et Mgr. Anežka Fuchsová  
ředitelka odboru kanceláře ministra  
*podepsáno elektronicky*